

Zorgen voor de ziel van de ba

Aan de Zuidas is een zingevingsoffensief ingezet. De dominees van de Thomaskerk willen de bankiers en advocaten laten nadenken over identiteit en verantwoordelijkheid.

tekst BREGJE LAMPE foto DINGENA MOL

Vanuit zijn werkkamer in de protestantse Thomaskerk kijkt Ad van Nieuwpoort (45), die in 2004 als predikant in deze kerk begon, uit op de glazen torens van het WTC en andere kantoren op de Zuidas. Volgens Van Nieuwpoort behoort dat financiële centrum net zo goed tot zijn werkgebied als de woonwijk waarin de kerk staat. Eind 2006 begon hij de stichting Kerkelijk Present, om ook de zakenlieden in de buurt te bereiken. De naam werd vrij snel veranderd in Zingeving Zuidas, zodat de relatie met het christendom de heidene in de omliggende kantoorwijken niet direct zou afschrikken.

“Het is niet de bedoeling van de stichting zieltjes voor de kerk te winnen. We willen de mensen die hier werken, en die voortdurend bezig zijn met steeds meer geld verdienen, iets tonen van een andere wereld. Een wereld waarin het niet alleen maar om geld, feiten en cijfers gaat. Uiteindelijk gaat het ons om de vraag wat een mens tot een mens maakt,” zegt Van Nieuwpoort.

Hij heeft collega Ruben van Zwieten (28) aangesteld om het verhaal over ‘de menselijke maat’ te verkondigen op de Zuidas. Een slimme zet, want Van Zwieten hoort in deze wereld. Hij heeft zijn eigen recruitmentbureau, Van Zwieten & Company, dat jonge *high flyers* in de zakenwereld begeleidt. Ofwel: hij heeft een flink netwerk.

En hij kent de codes: in zijn studententijd was hij president van de Leidse Studenten Vereniging Minerva en hij was een jaar deelnemer van het talentenklasje van het campagnebureau Booij Klusman en Van Bruggen (BKB). Van Zwieten studeerde theologie en rechten, in 2007 studeerde hij door voor de bevoegdheden van dominee en begon hij als leervicararis bij Van Nieuwpoort.

Van Nieuwpoort en Van Zwieten hebben zo hun eigen manier om naar de Bijbel te kijken. “Ik denk niet dat de Bijbel gaat over een moraal of over hoe de geschiedenis zich ooit heeft afgespeeld. Voor mij gaat het boek over mensen die zich weigeren neer te leggen bij de bestaande orde. En over een god die niet een opperwezen is, maar een bevrijdende mensengod,” zegt Van Zwieten, die zijn manier van denken voor het eerst beschreef in *De kleine Mensengod*, waarmee hij in 1997 als schrijver debuteerde.

“Ad heeft mij geïnspireerd om de Bijbel op een andere manier te lezen. Ik leg de autoriteit bij het verhaal, niet bij de regels. Geloven is voor mij een kwestie van vertrouwen hebben in de stem die door de verhalen heen spreekt,” zegt Van Zwieten. “Bijbelteksten hebben een hoge drempel. Ik begin nog steeds wel eens met tegenzin aan een verhaal, maar daar staat tegenover dat

Predikant Ad van Nieuwpoort en predikant-ondernemer Ruben van Zwieten: ‘Op de Zuidas is het denkpatroon tamelijk eendimensionaal’

ik geen enkele andere tekst ken die zo beklijft.”

“Door de teksten uit de Bijbel goed uit te leggen en mensen de mogelijkheid te geven zich te identificeren met de figuren in de verhalen, wil ik bereiken dat mensen vraagtekens gaan zetten bij hun eigen leven en de werkzaamheden die ze verrichten,” zegt Van Nieuwpoort.

Of ze het idee hebben dat de economische crisis de advocaten en bankiers uit de buurt aan het denken heeft gezet? “Ik zou niet zo’n direct verband willen leggen, maar ik heb wel het idee dat de crisis de behoefte aan zingeving voedt,” zegt Van Zwieten.

Van Nieuwpoort en Van Zwieten zien ze wekelijks: carriëretijgers die beginnen te twijfelen over de keuzes die ze tot dusver hebben gemaakt.

De Bijbel op de Zuidas, een boek

‘Met verhalen uit de Bijbel willen we ze ontregelen’

dat ze samen hebben geschreven en dat ze morgen presenteren, is zelfs opgedragen aan zo’n twijfelaar. Willemien is een fictief typetje. Opgegroeid in het Gooi, altijd lid geweest van de ‘juiste’ clubjes en verenigingen en nu advocaat bij een vooraanstaand advocatenkantoor op de Zuidas. Na zeven jaar begint Willemien vraagtekens te zetten bij wat ze dag in dag uit doet. “Ze vraagt zich af of ze doet wat ze zelf wil of dat ze alleen maar doet wat haar omgeving van haar verwacht,” zegt Van Nieuwpoort.

“Ik ken heel veel mensen die hun leven lang dromen van een carrière op de Zuidas, maar niet per se gelukkig zijn als ze daar eenmaal zitten. Op de Zuidas gaat het allemaal om geld. Iedereen wil dat zijn bedrijf een toren wordt, maar bij dat streven wordt de menselijke maat nogal eens uit het oog verloren,” zegt Van Zwieten. Hij ziet de Zuidas als een metafoor voor het rendementsdenken dat de samenleving momenteel beheerst.

“Het denkpatroon op de Zuidas is behoorlijk eendimensionaal: alles staat in het teken van werk en carrière. Maar het leven gaat over meer dan geld verdienen. Met verhalen uit de Bijbel willen Ad en ik mensen ontregelen en aan het denken zetten over hun maatschappelijke ver-

antwoordelijkheid,” zegt Van Zwieten, die de studenten die hij bij Van Zwieten & Company begeleidt, verplicht vrijwilligerswerk te doen.

Het gedachtegoed van de dominees slaat aan – in de kerk, en ver daarbuiten. Zo wordt Van Zwieten de laatste tijd steeds vaker benaderd om te spreken voor bijeenkomsten van onderwijsinstellingen, de overheid of grote bedrijven, waaronder Achmea. Niet om mensen te bekeren, maar om ze aan het denken te zetten.

Eén keer per maand verzorgt Van Zwieten de zondagochtenddienst in de Thomaskerk, de overige zondagen wordt de dienst verzorgd door Van Nieuwpoort. Afgelopen zondag preekte Van Nieuwpoort over Jesaja 6:1-7 en Markus 1:21-28, waarbij hij ‘de stemmen van het onreine’ vergeleek met

‘We willen faciliteren, we willen niet bekeren’

De Thomaskerk

- Toen de Thomaskerk in 1966 werd opgeleverd, onder leiding van architect Karel Sijmons, was van de Zuidas nog geen sprake. Pas in 1997 werd de eerste kavel van de Zuidas – een stuk grond van 270 hectare aan weerszijden van de ringweg A10 – bouwrijp gemaakt. Inmiddels hebben zich circa vierhonderd – dikwijls toonaangevende, wereldwijd opererende – bedrijven aan de Zuidas gevestigd. Op de Zuidas werken nu zo’n dertigduizend mensen, van wie een klein deel de Thomaskerk bezoekt.
- Het ontwerp van de kerk wijst niet alleen op de aanwezigheid van veel geld in de buurt, maar ook op het grote optimisme over de rol van de kerk in de samenleving. Sijmons leverde een multifunctioneel religieus centrum af. Behalve een indrukwekkende kerkzaal bestaat de Thomaskerk uit een stiltecentrum, een theater en een aantal grote en kleine ruimten voor bijeenkomsten.